

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Valoarea unui congres religios astăzi.

În zilele de 5, 6 și 7 Octombrie se ține în Caransebeș congresul general al »Frăției Ortodoxe Române«. Tot pe acele zile sunt fixate: congresele asociației preoților și cel al asociației învățătorilor din Banat.

Un adevărat praznic, după expresia președintelui F. O. R.-ului eparhial, un praznic bisericesc și cultural al Caransebeșului.

Orășelul acesta cu biserici cădelnițate de generațiile multor vlădici a trăit fiorii astorfel de momente în nenumărate dăți. Dela anul restaurării vechei sale vlădicii cu deosebire, Caransebeșul lui Ioan Popasu a purtat steagul atâtor biruințe și înnoiri în Domnul.

Curat în sentimentul românității, s'a știut păstra în aceeași puritate a ortodoxismului până astăzi. În structura vieții sufletești au rămas urmele unei religiozități superioare, s'a mai păstrat aci tradiția și simțul unor serioase inclinări culturale; dar, ca o reminiscență de prea vitregă stăpânire duhovnicească credința zăbovește în făgașele îndoelii, iar cultura — căreia îi stă la îndemână un sol de cărturărie multi-seculară — abia găsește nervul vieții.

Astăzi Caransebeșul stă în ajun de mari serbări. Un congres religios — și atâtea altele asemănătoare — astăzi, când lumea e doldora de materialism, sunt un rar prilej de bucurie. Bucuria unei biruințe, bucuria sufletului. Nu o biruință cu săbii și buzdugane, ci biruința ideii, a sufletului care-și caută rosturile supra-terestre.

În aceasta zace valoarea congresului religios dela Caransebeș. El știe să trezească interes pentru problema religioasă, atât de agitată astăzi. El vine, cu transport de lume și de popor, să stea de vorbă, să dea răspuns la atâtea stăruitoare întrebări ale sufletului omenesc. Se vor întrețese și se vor adaogi acestora și chestiuni de ordin administrativ, ansamblul congresului va lăsa totuș o notă superioară, mulțumitoare.

Nu va deschide congresul acesta ușile fericirii, dar el ne deschide pe-o clipă inima lăsând să intre o rază de fericire, un crâmpel de cer în viața trudită. Ne va răpi din urăciunea preocupărilor zilnice, și iată a realizat un pas norocos pentru sufletele noastre.

Pentru aceste motive așteptăm cu bucurie congresul religios dela începutul săptămânii viitoare.

In ajunul praznicului nostru...

Până de curând aproape toate energiile poporului românesc se concentrău într'o singură direcție, într'un singur ideal — păstrarea ființei sale. Acest proces milenar de conservare a avut darul să ne imprime adânc nota caracteristică a forței de rezistență.

Astăzi însă, chemat la viață liberă, neamul nostru trebuie să-și afirme pe toate căile și în orice împrejurare calitățile de factor al civilizației în concertul popoarelor. Și va trece desigur încă mult timp pentru a fi deplin intrați în acest nou făgaș.

Dacă omenirea trăește prin popoare, neamurile trăesc prin indivizi. Fiecare om are un rol anumit determinat de împrejurări și potrivit aptitudinilor sale. Viața fiecăruia are aici pe pământ o datorie de împlinit.

Dar la noi s'au neglijat în bună parte aceste principii, căci cercetând realitățile constatăm că deși eliberată de zăgazuri, puterea creatoare a neamului nostru, având ce-i drept și câteva licăriri de descărcări energetice, totuși nici până azi nu ne-am definit clar țelurile. Mănați de un cras egoism păgânesc în învălmășagul îmbulzelii au fost răsturnați cei ce erau la locul lor și s'a închis calea celor chemați să ajungă unde trebuia. În împărăția banului ideia iubirii aproapelui, această nobilă necesitate a firii omenești a fost terfelită, pervertită, ba chiar ucisă de protagoniștii mincinoși.

Pentru a ne încadra la muncă constructivă, la răspântia actuală, toți avem datoria să colaborăm atât pentru clarificarea prezentului cât mai ales pentru asigurarea viitorului.

Semne de desmeticire se pare că dăm. Era și timpul după a proape două decenii de adu-mecare prin vârtejul vertiginos al egoismului și prin indiferență față de Biserică.

Acțiunea pornită de *Frăția Ortodoxă Română* apare ca cea mai bună colaborare la strădaniile noastre și poate ca singura barcă de salvare din impasul în care ne găsim.

Răposatul *Vasile Goldiș* afirma: „*Credința și morala sunt cei doi stâlpi pe cari se va clădi România de mâne*“. Biserica ortodoxă asta urmărește. Și o știm noi preoții prea bine că a întări credința și morala în popor, a reîncreștina neamul este în prima linie a noastră datorință.

Preotul, da, are darul și chemarea pentru aceasta. Fiecare preot în parohia sa are multe ocaziuni, — fie în biserică, fie în afară de biserică, fie cu cuvântul, fie prin pilda sa — să arate valoarea, puterea și rezultatele principiilor Evangheliei, ale învățăturilor Mântuitorului, ale vieții și muncii cinstite și creștinești. Da, un

preot cu suflet apostolic și pătruns el însuși de adevărurile credinței, de dragostea lui Dumnezeu și a fiilor săi duhovnicești va atrage, va cuceri sufletele și va face mult, foarte mult pentru întărirea credinței și a vieții creștinești în credincioșii săi.

Dar oricât de zeloasă ar fi preoțimea în munca sa, ea singură nu poate lupta pentru ajungerea rezultatului dorit.

La slăbirea Bisericii toți au contribuit — fie chiar și prin nepăsare. Faptele prin cari Frăția ortodoxă delă desfășurarea steagului ei a vorbit până acum, nu a desmintit deloc promisiunile ce le făcuse Bisericii. În mijlocul necredinței, indiferentismului, în mijlocul corupției, crizei și neajunsurilor de tot felul în care se sbate societatea, această asociație a colaborat și colaborează în modul cel mai fericit cu noi la intronarea *idealului religios* al demnității ortodoxe pe deoparte prin trezirea dragostei de Dumnezeu și de aproapele, alipirea de Biserică, de învățăturile și orânduile ei și pe de altă parte la intronarea *idealului național* prin trezirea dragostei de neam și spiritul de muncă și jertfă pentru binele obștesc.

Sub acest aspect lucrează Frăția ortodoxă în masele noastre românești și de aceea este privită de pretutindeni ca un organ de acțiune comună creștină, ca un front nu de atac sau de prozelitism confesional, ci de apărare, devenind astfel un *factor social*.

Dar, noi, preoțimea, mai cerem ceva Frăției ortodoxe. Membrii ei sunt bărbați de mâna întâi, cari joacă fiecare în parte câte un rol, — în unele cazuri covârșitor și dătător de ton — în viața publică și politică. Acești membrii cari până mai eri erau străini nouă — s'au proșternut azi pios la poalele sfântului Altar, transformându-și viața lor, acești bărbați cari vin azi în *scaunul mărturisirii* și prinesc din mâna preotului *sfânta Taină a Impărtășirii*, să nu uite că *acest preot plânge de foame și se irosește în sărăcie.*

Suntem în ajunul unui nou praznic când în capitala eparhiei Banatului se va întruni și Frăția Ortodoxă și *Clerul din Ardeal și Banat*. Este un fericit prilej să ne cunoaștem mai bine.

Se vor discuta probleme de toată natura, se vor trasa noi linii de activitate, însăfârșit va fi o emulație creștinească și evanghelică, dar să nu se uite ca deasupra tuturor discursurilor, să se ia în serioasă desbatere și problema „*tragediei mute a preoțimei*“.

Astăzi suntem fără pâne și fără haină. Să fim înțeleși și ajutați. Aceasta mai cerem noi Frăției ortodoxe și această doleanță a noastră să fie *canonul* sufletească pe care Biserica i-l dă.

Episcopia Timișorii.

Duminecă în 22 Septembrie 1935 s'au întrunit la Timișoara, în sala festivă a prefecturii județului, trei sute de fruntași ai vieții noastre publice din Banat, convocați de d-l Dr Alexandru Marta, primpreședintele Curții de Apel din Timișoara, spre a se pronunța în cauza reînființării episcopiei de acolo.

După o documentată espunere a rostului acestei conferințe naționale d-l Dr A. Marta trece președinția asupra părintelui Dr Patriciu Țiucra, protopresbiterul Timișorii, numindu-se secretar d-l deputat sinodal Dr Aurel Cosma.

Istoricul luptelor ce s'au dat pentru restaurarea episcopiei îl face d-l Dr Avram Imbroane, secretar general în ministerul cultelor.

Iau apoi cuvântul, sprijinind acțiunea pentru înfăptuirea acestui prea important postulat bănățean, d-nii Dr Cornel Corneanu, vicepreședintele Adunării Deputaților, Dr Vasile Loichița, decanul Facultății de teologie din Cernăuți, Dr Caius Brediceanu, ministrul României la Viena, Dr Gheorghe Dobrin, fost prefect și senator, Dr Ștefan Cioroianu, protopopul Banat Comloșului, Dr Anton Bogdan, fost prefect, membrii marcați ai corporațiilor noastre bisericești.

Conferința primește apoi moțiunea prezentată de d-l Dr Alexandru Marta, prin care se cere, ca „în baza hotărârilor congresului național bisericesc și în baza art. 28 din legea cultelor să se decreteze prin lege restaurarea și reactivarea episcopiei Timișorii, garantându-i statul cheltuelile funcționării în bugetul țării.“ Pentru cazul că aceste cheltueli nu s'ar putea acoperi de stat, urmează ca municipiul Timișoara, județul Timiș-Torontal și obștea credincioșilor din noua episcopie, să găsească izvoarele materiale de susținere. Municipiul acordă episcopiei terenul de 5 jughere în centrul orașului, pe care va clădi catedrala, palatul episcopesc și edificiile trebuincioase Consiliului eparhial și Academiei Teologice.

Conferința alege apoi un comitet de acțiune, care împreună cu parlamentarii bănățeni să facă intervențiile trebuincioase la forurile în drept.

Redăm în cele următoare câteva crâmpie din cuvântarea d-lui Dr *Cornel Corneanu*, care ilustrează esența luptei înălțătoare, ce se dă pentru ajungerea scopului dorit de întreg Banatul.

Frați bănățeni,

Vi s'a înfățișat lupta de 70 de ani ce o dă Banatul pentru înfăptuirea unuia dintre cele

mai de căpetenie deziderate ale provinciei noastre. O luptă grea, dar înălțătoare, în care au fost angajați cei mai de seamă bănățeni, începând cu Andrei Mocsonyi, Emanoil Gozdsu, Vichente Babeș, George Ioanovici ș. a. până în zilele lui Emanoil Ungureanu, care ca și providențialul mitropolit Andrei Șaguna, și-a testat averea pentru desăvârșirea visului tribunului Eftimie Murgu și a vlădicilor Ignatie Vuia al Caransebeșului și Dimitrie Stoichescu al Timișorii, subliniat cu vigoare românească în adunarea națională din 15/27 Iunie 1848 dela Logoj.

Șaguna a restaurat mitropolia Transilvaniei cu cele două eparhii sufragane, cea a Aradului și cea a Caransebeșului, dar nu a putut da ființă și episcopiei Timișorii. De aceea el însuși dă semnalul începerii cruciadei în cel dintâi congres național bisericesc din 1868, care în ședința sa din 3/15 Octombrie cu concluzul Nr 102 decide: restaurarea și a „anticeii“ episcopii a Timișorii, iar „până la deslegarea finală se recomandă înființarea unui Consistor separat propriu în Timișoara, supus episcopului de Arad“. Congresul din 1878 cu concluzul Nr 242, luat în ședința din 1 Noembrie, „decretează în principiu realizarea înființării episcopiiilor din Timișoara și Oradea-mare, avizându-se Consistorul mitropolitan... să elaboreze un plan exact asupra condițiilor de realizare practică și neamănată...“

Congreșele ce s'au succedat s'au ocupat cu acest plan de organizare, iar cel din 1900 cu concluzul Nr 64, votat în ședința din 5/18 Octombrie decide „înființarea a trei eparhii noi pe teritoriul mitropoliei și anume: una cu reședința în Timișoara, alta la Oradea și a treia la Cluj. În acest scop însărcinează Consistorul mitropolitan, ca să elaboreze un plan exact și detaliat asupra modului și a tuturor condițiilor de realizare practică a acelor eparhii, arătându-se mijloacele și garanțiile de înființare și susținere a lor și să-l subștearnă proximului congres“.

Congresul din 1909 hotărăște la 7/20 Octombrie sub Nr prot. 67 „cu un pas înainte în efeptuirea concluzului Nr 64 din 1900, acum în privința teritoriului și a cheiei de împărțire a fondurilor și fundațiilor între episcopiiile vechi existând și între cele nouă înființându-se...“ delimitarea episcopiei Timișorii. Iar cel din 1921 sub Nr prot. 58 din 6/18 Oct. „îndatorează Consistorul mitropolitan să întreprindă pașii necesari pentru inactivarea și a episcopiei Timișorii și să emită un delegat al său, care în vederea constituirii sinodului eparhial să arondeze cercurile electorale, să îndeplinească

alegerile și să convoace sinodul eparhial, care... va avea să aleagă pe noul episcop și pe asesorii consistoriali...”

Consistorul mitropolitan delegă în scopul executării menționatului concluz pe asesorul mitropolitan Lazar Triteanu, mai apoi pe Dr George Popovici, protopresbiter în Logoj.

România întregită a dat ființă eparhiilor Orăzii-mari și Clujului. Banatului nu i-a hărăzit însă bucuria de a-și vedea realizată vechea și istorica episcopie a Timișorii. Legea pentru organizarea bisericii ortodoxe din 1925 nu cuprinde și această episcopie, *înființată și reactivată* de forul canonic îndreptățit.

Sforțările Banatului au fost zadarnice. Pu-terile noastre s'au risipit... fără rezultat. Toate întrunirile, toate memoriile, toate intervențiile noastre poartă însă pecetea singularității. Ele n'au fost colective, ele n'au emanat, ca astăzi, din soborul spiritual al întregului Banat. Dela adunarea din 26 Ianuarie 1869 a lui Alexandru Mocsonyi, Banatul n'a avut o întrunire atât de omogenă, atât de solidară în afirmarea voinței sale, ca cea de astăzi. Măreția ei mă impresionează, căci până acum, durere, nu ni-a fost dat să ne prezentăm solidari nici pe teren social, nici pe teren economic și nici pe teren politic.

Solidaritatea bănățeană, pe care o dorim de atâta vreme, iată-o înfăptuită pe teren bisericesc. Ea se afirmă cu spontaneitate și cu o însuflețire firească, cum nu mi s'a dat să văd dela 10 Iunie 1919, când cei 70.000 bănățeni cereau pe câmpul libertății al Logojului desrobirea întregului Banat.

Această solidaritate, fiți siguri, va duce la victorie. Dar ea trebuie păstrată și afirmată cu toată energia. Nu-i voie să exteriorizăm alte intenții, decât cele cuprinse în moțiunea ce o va prezenta d-l Dr Alex. Marta. Nu-i voie să ne cugetăm la sfărâmarea sfintelor Cruci, ridicate în vremuri de opresiune cu multe suferințe, cu multe lacrimi și cu uriașe sacrificii. România mare și ortodoxă nu dărâmă altare. Ea le înalță.

Banatul contribuie la veniturile statului cu Lei un miliard și jumătate, iar statul cheltuește aici 600 milioane lei. Din cele un miliard și nouă sute milioane lei, care constituie contribuția noastră netă, cred că merităm trei milioane lei pentru susținerea episcopiei Timișorii, pe care o dorim, o vrem, o pretindem încurând ridicată la rangul de *mitropolie*, așa cum a strălucit ea odinioară prin virtuțile neasemuite ale strămoșilor noștri.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Săptămâna.

„În ce privește populațiunea dela țară cel puțin, realitatea nu mai suferă discuții. Milioanele de țărani, care-și duc viața între cele două minuni ale lui Dumnezeu: pământ și cer, nu au cum să-și fi diformat simțirea și judecata. Ei cred. Și sunt credincioși sub semnul stăpânitor al crucii: Creștini”.

prof. Savin: Iconoclaști și apostazi contimporani.

Di prof. Ioan Gh. Savin în cartea sa, sus citată, criticând în deosebi poporanismul ieșan dela „Viața românească” și tendințele iudaizante internaționaliste din Sărindar, face un documentat gard, al *spiritualului* în viața de toate zilele, în realitatea românească. De altcum sec. al XIX. și al XX. se caracterizează prin uriașa opintire a sociologilor români, a documenta, că proletariatul român: țărănimea satelor se identifică întru toate cu proletariatul universal, cu insensibilitatea muncitorilor fabricilor din țările apusene.

Cetind cartea lui St. Zeletin: „*Burghesia română, originea și rolul ei istoric*” la cap. IV. „Revoluția agrară și prefacerile clasei țărănești” vezi clar influențele marxismului. A afirma că improprietărea din 1864 din România, precum și cea după război din România întregită în loc să satisfacă echitatea social-morală a creat numai milioane de *proletari*, este egală cu necunoașterea spiritului societății românești. Afirmăția de mai sus este o superficială studiere a fenomenului iudaizant. Ori de câte ori cetim în ziare că s'a descoperit un complot comunist al proletarilor, în frunte află nume străine de ființa noastră etnică dar mai ales de cea *etică*. Un Șloim Rozenberg, Rașha Rozenzweig și eiusdem farinae sunt membrii nucleelor marxiste dela noi. Nici odată nu află un Popescu, Constantinescu sau sau Mitiță veritabil, nemulțumit, de cece i-a dat Dumnezeu Creatorul. Sau dacă se află câte un Antonescu dacă i-s'a cercetat originea se află sânge de aventurier străin în arborele geneologic.

În consecință strădania sociologilor tinerei generații, notăm, a celor grupați în jurul revistei „Cuvântul liber” de a explica rarele fenomene marxiste, dar mai ales de a introduce curentul marxist acolo unde nu se poate afla și nici nu va putea prinde: *la sate*, este o cheltuială de energie absolut inutilă. Cei din Sărindar or fi cugetând dela masa de scris, căci adâncită problema satelor, din sate, nu ar fi îngăduit ca „proletariatul agricol” dela noi să-i furnizeze chiar lui Kautsky material pentru cartea sa „Proletariatul românesc”.

Apostații contemporani la noi în țară stau în fața unei foarte importante încrucișări de drumuri prin: „Cazul dela Maglavit“.

Părintele profesor, diacon *Constantin Rudneanu* unul dintre distinși cugetători ai generației tinere bănățene în multe sale studii filosofico-creștine, dar în deosebi în recenzia cărți: *Marxismul și Religiunea* a lui *N. Berdiaeff* publicat în „Foaia Diecezană“ No. 36, analizând scopul cărții îl prezintă ca pe o „apologie demnă de o luptă contra curentelor sociale distrugătoare de Dumnezeu și spiritualitate“, recenzie, ce aruncă razele unui puternic reflector, pune la îndemână preoților și tuturor celor iubitori de Dumnezeu și convinși de importanța spiritualității vieții, un bogat material de cugetare. Părintele profesor diacon *Constantin Rudneanu*, chiar și numai prin această recenzie s'a achitat cu multă distincție de punerea mânilor ce l-a ridicat la treapta de diacon în slujba sfintei Biserici a lui Hristos.

*

Dar dacă *N. Berdiaeff* în cartea sa citată de păr. diacon *C. Rudneanu*, „combate punct de punct părerile greșite a lui Marx, arătând că viața spirituală a omului nu depinde de economic“ actualitatea săptămânilor, pune realitatea românească într'o lumină exact susținută de el.

„Minunea dela Maglavit“ sau „Cazul dela Maglavit“ sau „Nebunia colectivă dela Maglavit“ așa după cum este patronul „financiar“ al cutărui ziar ce află de bine a discuta acest caz, pun realitatea românească în adevărata lumină. Toate ziarele ce se ocupă de acest fenomen spiritual — afară de unul — se situiază la extreme: negând pur și simplu, sau susținându-l prea exagerat. Nici unul nu face distincția între felul cum a influențat acest fenomen *satul* și *orașul*. *Satul* l-a primit așa cum știe să se însuflească de orice reviriment spiritual. *Orașul* a avut și are încă multe rezerve, dacă nu chiar negațiuni.

Biserica n'a luat până acum recent o poziție față de minunea dela Maglavit, pentru că n'a voit să-l *speculeze*. Și totuși Biserica este acuzată, că îl neglijează, ba că l-a inventat.

În astfel de încrucișări de drumuri pentru ideologiilor contemporani se vede mai mult ca ori când, confuzia și tendințele suspecte de a crea confuzie. Timbrul marxismului se vede din depărtări. Se impune să fim la postul nostru.

*

În 6 Octomvrie, cum se anunță în „Foaia Diecezană“, la Caransebeș se va ține congresul. Frăției Ortodoxe Române și la aceeași dată este convocată preoțimea în congres. Nu se putea

nimeri o mai fericită coincidență când clerul se va întâlni cu membrii mireni ai Bisericii. D-l prof. *I. St. Paulian* are o formulă minunată pentru F. O. R.: „Frăția Ortodoxă Română zămislită de cei mai de seamă cărturari ai Ardealului și Banatului, întruchipează — în tot întinsul Banatului — cea mai strălucită cruciadă ortodoxă din zilele ce trăim“.

Cu contribuția prețioasă a celor mai de seamă cărturari ai metropoliei noastre trebuie să lămurim situația de astăzi:

1. Este Biserica un decor al neamului românesc?

2. Trăește Biserica clipele premergătoare revoluției marxiste din Rusia? sau

3. Este Biserica însași ființa noastră națională ortodoxă?

Absența clerului dela minunata ocaziune de a se afirma, este egală cu dezertarea.

Pr. Traian Constantin.

Vizitațiunea canonică

din 15 Septemvrie 1935,
la Stamora-română și Berini.

Duminecă în 15 Septemvrie a. c. Prea Sfinția Sa episcopul nostru eparhial dr *Vasile Lazarescu* a continuat vizitațiunea canonică în eparhia Sa.

Stamora-română din protopresditeratul *Buziașului*, este comună mai mică, numărând aproape 900 suflete. Slujba păstoririi sufletești o săvârșește cu credință preotul *George Clecan*. După desrobirea politică, s'au desfăcut și obezile sufletelor. Cu un elan necunoscut până aci s'au pornit credincioșii noștri din Stamora-română la lucrări de refacere, cari s'au început cu restaurarea temeinică a bisericii, au continuat cu pictarea ei, procurarea a patru clopote răsunătoare, ridicarea monumentului pentru fiii și eroii comunei căzuți pe câmpurile de luptă, iar mai pe urmă s'a zidit frumoasa casă parohială. Osteneli și jertfe purtate cu răbdare atât de credincioși, cât și de preotul lor, au așteptat până acum arhierescă binecuvântare peste munca lor.

Până departe în afară de comună se înșirue semnele vii ale bucuriei nețârmurite, pe care o simțesc credincioșii. Mândrii călăreți și trăsurile împodobite cu covoare și verdeață au ieșit întru înaltă întâmpinare. La intrarea în satul gătit de serbătoare sunt prezente autoritățile administrative în frunte cu d-l primpretor *Vichentie Petur*, iar în fața sfintei noastre biserici stă toată suflarea din *Stamora-română*.

Clopotele vestesc sosirea Arhiereului. Corul intonează domol „Pe stăpânul și arhiereul nostru Vasile, Doamne păzește-L...” Preotul George Clecan arătând jertfa adusă de credincioșii săi la împodobirea Casei Domnului, prezintă și situația din comună. Inima credincioșilor a primit pe arhiereul binecuvântător, biserica larg deschisă și luminoasă așteaptă și ea intrarea mare.

Astăzi se sfințește lăcașul Domnului. Zidurile înalte se înseamnă cu pecetea darului Duhului sfânt pentru întărire. În mormânt nou săpat în pentră de marmoră, altarul primește comoara: sfințele moaște, curățite și sfințite de focul muceniciei. În fața acestei mărturii nemincinoase, cuvântul arhiereesc invită lumea, care așteaptă și ea punerea mânilor peste jertfa lor, „să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte sfânta jertfă cu pace a o aduce”. Neclintită a fost credința mucenicilor, totdeauna bine întărită, pătrunsă numai de frica voinței cerești și nici odată de a asupritorilor. Credincioși până la moarte, și-au dat trupurile lor, averea lor pământească, jertfă mântuitoare pentru ei și mărturie grăitoare tuturor timpurilor. Stamorenii au adus și ei jertfa lor, pentru care faptă se cuvine lor toată lauda și recunoștința. Să rămână mai departe bine așezați în credință, temători de Dumnezeu. În această teamă să intre și datoria de a îndeplini toate rânduelile credinței, de a cere binecuvântarea căsniciilor lor, a familiilor lor și cununa nevestejită de prunci buni.

Peste drum de sfânta biserică înzestrată acum cu toate puterile dătoare de viață, s'a ridicat noua casă parohială. E frumoasă, încăpătoare, cuprinsă în linii curate. Încă un semn de vrednicie pentru credincioși și preotul lor. Cu litia trecem până între zidurile proaspete. Lumea e multă și aleasă. D-l prefect al județului Timiș-Torontal dr Dimitrie Nistor, care a adăos ajutor bănesc la jertfa stamorenilor, cu înalta sa prezență împodobește fastul zilei de aleasă sărbătoare. Prea Sfinția Sa binecuvântă și aici și sfințește adăpostul preotului de acum și a celor din viitor. Preotul George Clecan aduce mulțumita sa Prea Sfinției Sale pentru osteneală și d-lui prefect pentru ajutorul dat. Oficiul parohial cercetat, s'a aflat în ordine. Nu s'a păstrat însă nici o urmă sigură despre vre-o cercetare arhierească în Stamora-română. Acum s'a așezat cea mai temeinică dovadă. menită să grăiască veacurilor următoare.

După masă a urmat vizitațiunea la Berini. Mulțimea călăreților și a trăsurilor s'au coborât până aproape de hotarul Stamorei. În frunțe

sunt autoritățile comunale: d-l notar și d-l primar cari tâlmăcesc bucuria comunei lor. În satul, cu aproape 1000 suflete s'a ridicat toată lumea, să iasă întru întâmpinarea Prea Sfinției Sale. La marginea satului, într'un colț retras, e liniște netulburată. Colorate în alb, ca într'o haină de sărbătoare, crucile celor trecuți la vecinicie, stăse se închină și ele. Par a cere iertăciunea de cea mai înaltă putere duhovnicească, pentru sufletele celor mutați dela noi. Deasupra caselor strălucește tricolorul ființei românești. Preotul locului, Emanoil Georgescu, face raport mișcător de starea comunei incredințată păstoririi sale. În bisericuța mică se îmbracă sfințele vestimente pentru vecernie. Prea puțin încăpătoare această biserică, slujba de seară se celebrează în liber, la umbra brașilor înalți. Deasupra clopotniței soarele zilei stă aprins ca o lumânare uriașă. Prin o deosebită grijă se formează biserică vie, cu ziduri din trupul credincioșilor. Spre interiorul acestei biserici vii sunt înșirate ființa nevinovată a copilașilor-îngerăși, ocrotiți mai spre afară de vârstele înaintate până la pletele albe slobozite pe umeri, cari mai strălucesc aici cu cinstea lor. „Mergevoiu în curțile Domnului, veselitu-mi-s'a sufletul, împreună mi s'a bucurat inima”. Potrivit situației în care a ajuns la Berini Prea Sfinția Sa, de a sluji în curtea sfintei biserici, arată veselie pe care o are sufletul curat, ori unde preamărește pe Dumnezeu, și mărturisește bucuria inimii sale Sale arhipăstorești, de a fi ajuns chiar și așa aproape de fiii sufletești. Bisericuța aceasta este cea mai aleasă mărturie de credința strămoșilor. A durat până acum ca ea însaș de sine să spuie. Credincioșii de azi să asculte acele mărturii, să țină la legea strămoșească. Trebuie să înțeleagă însă, că vremile de azi cer mai mult, se cere înnoirea sfântului lăcaș.

Smerită stă biserică veche, privind la strălucirea Mitrei arhierești. Peste spinarea ei încovoiată, curiozitatea unui băgrin subțire se apleacă să vadă toiagul lovind la rădăcina lui. Turnul svelt și curmat, cu zbârcituri de șindilă, s'a întors și el spre miazăzi închinându-se să asculte mai bine graiul Arhiereului, să prindă dorința și porunca, pe care va trebui să o poarte peste sufletele din sat până la înfăptuire, până la zidirea noului Sion.

Sevârșitu-s'au câte au fost cu puțință pentru această zi de ne mai cunoscută sărbătoare în comunele Stamora-română și Berini. Brațele arhierești au împărțit în lung și în latul hotarelor, peste toată viețuirea, binecuvântare deplină. Într'un gând toată suflarea de acolo se roagă „Întru mulți ani, Stăpâne”.

Raportor

Reducere de 75% pe C. F. R. la serbările din Caransebeș.

Aflăm că Direcția Generală C. F. R. a aprobat pe seama tuturor participanților la congresul „Frăției Ortodoxe Române” o reducere pe toate liniile și pentru toate trenurile C. F. R. de 75%. Aceasta e valabilă: celor cari sosesc în Caransebeș la 4, 5 și 6 Octombrie, iar plecarea să le fie în 6 sau 7 Octombrie.

Se va proceda cu scoaterea la plecare a unui bilet cu 50%, cu care — vizat — se călătorește gratuit la înapoiere.

Preoții vor da tuturor participanților câte o adeverință și vor aduce la cunoștință publică în comunele lor această reducere.

ȘTIRI

Personale. P. S. Episcop diecezan a vizitat Duminecă parohiile Sacoșul-turcesc și Icloda.

În numărul viitor vom publica darea de seamă.

Praznicul nostru. În vederea serbărilor, ce se vor desfășura cu deosebit fast la 6 Octombrie 1935 în orașul nostru reședințial s'au întrunit preoții, învățătorii, notarii, primarii și fruntașii comunelor aparținătoare tractului protopresbiterial al Caransebeșului, convocați și prezidați de d-l Dr. Cornel Corneanu, președintele F. O. R.-ului.

S'a discutat participarea și contribuția efectivă a fiecărei comune la aceste festivități de afirmare a ortodoxiei bănățene.

Consiliul eparhial al F. O. R.-ului, complectat cu preoții locali și șefii autorităților, asemenea a fixat primirea, încartiruirea, aranjarea mesei frățești, aranjarea și funcționarea tuturor punctelor din bogatul program al serbărilor, publicat în organul nostru eparhial. Biroul de informațiuni și de încartiruire va funcționa în casa Comunității de avere de lângă Consiliul eparhial. Transportul și ordinea o va susține poliția. Pentru masă prenotările se fac la secretariatul general al primăriei. Toate celelalte informațiuni le dă secretariatul F.O.R.-ului, în localul Consistorului diecezan.

Facem din nou un calduros apel către toate oficiile și organele parohiale să sfătuiască credincioșii noștri din eparhie să participe, în număr cât mai mare la praznicul bisericii noastre eparhiale având o reducere de 75% pe C. F. R.

Conferință preotească. Tot Joi, în 26 Septembrie a. c. s'au întrunit preoții din protopopiatul Caransebeșului și au discutat modalitățile participării lor la congresul general al Asociației „Andrei Șaguna”. Tot odată, din considerare la boala președintelui, cu conducerea secției Caransebeșului cei peste 100 preoți au concretizat pe părintele George Frățilă din Glimboca. Vor face comunicări în congres preoții Vasile Paica, Traian Coșeriu și Dimitrie Anuțoiu.

Conducerea secției eparhiale roagă în consecință pe toți cucernicii preoți din eparhie, ca să fie prezenți la Caransebeș încă în dimineața zilei de 5 Octombrie spre a fi prezenți la primirea Prea Sfinților chiriarhi și a înalților oaspeți.

Oficiile parohiale sunt rugate să trimită de urgență la Cassa diecezană sumele rezultate din colecta făcută pentru monumentul Ioan Popasu.

Parastas. Împlinindu-se trei ani dela săvârșirea în Domnul a preotului Liviu Corneanu, s'a ținut Marți în 24 cor. un parastas în biserica sf. Ioan la care a celebrat Prea Onoratul protopresbiter Dr. Ștefan Pop, asistat de preoții: Gheorghe Noaghea, Filip Pop, Gheorghe Sperlea, Petru Bancea, Romulus Pop, Pavel Bogoevici și diaconii Zeno Munteanu și Isaia Suru. Părintele Romulus Pop a ținut cu acest prilej o frumoasă cuvântare de comemorare. A luat parte și Prea Sfinția Sa părintele episcop Vasile, șefii autorităților din localitate și mulți stimatori ai memoriei distinsului păstor suflătesc, care atât de vreme a părăsit această vale a plângerii. Odihnească în pace!

† **Ioan Danciu** preot în Satumic a trecut zilele acestea la vecinicie.

Dumnezeu să-l ierte!

Pentru Cucernicii părinți cateheți. Se aduce la cunoștință celor interesați că manualele de religie pentru școalele primare de profesorii I. Mihălcescu și P. Barbu sunt sub tipar. În scurt timp vor apărea și se vor afla la Librăria Diecezană din Caransebeș. *Pavel Suru librar și editor în București, strada Calea Victoriei No. 198.*

POȘTA REDACȚIEI.

Pr. L. S. Va apare în n-rul viitor.

Asociația clerului „Andrei Șaguna”, secția Caransebeș.

Nr. 11/1935.

AVIZ.

Prea Cucernicilor Preoți ai Eparhiei.

Fiind pe ziua de 6 Octombrie a. c. desvelirea monumentului de pie memorie a fericitului episcop Ioan Popasu la Caransebeș, preoțimea are datorință morală a fi prezentă la acea serbare. Participarea este dispusă și de Prea Sfințitul nostru episcop, prin circularul Nr. 5476 Sc. ex 1935. Glasul stăpânului va fi ascultat cu atât mai mult, cu cât preoțimea are parte leonică la această înfăptuire.

Cum, tot în acea zi „Asociația Andrei Șaguna a clerului Mitropoliei ortodoxe transilvănene” ține la Caransebeș congresul Asociației preoților, cucernici preoți ai eparhiei sunt avizați prin aceasta că participarea este obligatoare.

Cu această ocaziune se vor discuta chestiuni de interes general preoteșc.

Caransebeș, la 25 Septembrie 1935.

Presidlul.

Publicațiune de licitație.

În baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial ort. rom. al Caransebeșului Nr. 5017 E. din 1935, Consiliul parohial ort. rom. din comuna Jebel, publică licitație mi-nuendă pentru reacoperirea bisericeii și alte lucrări de zidar, conform devizului, pe ziua de 6 Octomvrie 1935 ora 10 a. m. în localul școalei, foste confesionale.

Prețul devizului este de Lei 34.438.

Devizul și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial în fiecare zi de lucru.

Comuna bisericească nu acorăă nici un fel de spese ofertanților și-și rezervă dreptul a preda lucrarea aceluși antreprenor, fără considerare la rezultatul licitației, în care va avea mai mare încredere.

Jebel, din ședința Consiliului parohial ținută la 21 Iulie 1935.

Liviu Surlașiu m. p.
paroh-președinte

Trăilă Păpaș m. p.
notar

Emolumente :

1. O sesiune parohială constătătoare din 32 jug. pământ.
2. Casă parohială.
3. Atât după casa parohială cât și după întreaga sesiune toate dările curente le va plăti viitorul preot ales.
4. Bir parohial 5 Dinari de fiecare Nr. de casă.
5. Stola uzitată.

Reflectanții având învoirea Ven. Cons. eparhial au să-și înainteze petițiile consiliului parohial din Srediștea-mică prin P. O. Oficiu protopresbiteral din Vârșeț, cu încuviințarea căruia se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare — la nici un caz însă în ziua alegerii — spre a-și arăta dexteritatea în cele preoțești.

Srediștea-mică, din ședința consiliului parohial ținută la 4 August 1935.

Nicolae Gerbaci m. p. notar   **Aurel Jucu** m. p. președ.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresbiter.

Nr. 4887 B. ex 1935.

Acest concurs se publică cu aceea că birul parohial este cel uzitat până acuma.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 23 Septemvrie 1935.

Episcopul diecezan:
† **Vasile**

CONCURS.

Pe baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial cu Nr. 3937 B. ex 1935 se escrie concurs cu termen de recurs de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru complectarea parohiei vacante de cl. I. Srediștea-mică, protopresbiteratul Vârșetului cu următoarele

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

In fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și cultul bisericeii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

Librăria Diecezană Caransebeș
cu grosul și cu bucata.

